

VERSLAGEN VAN VEREENIGINGEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.)

Nederlandsche Vereeniging tot Bestrijding van het Tandbederf.

Den 23sten Maart werd te Rotterdam de jaarlijksche algemeene Vergadering van de N. V. t. b. v. h. T. gehouden. Aanwezig waren: Mevrouw Muntendam en de H.H. van Hasselt, Ninck Blok, Muntendam, Griffijn, Themann, Nord, Lourens Bosch, Salomons, Backer Dirks, Klinkhamer en van der Hoeven. De Heer Greeter is afwezig met kennisgeving.

De voorzitter, Klinkhamer, opent de vergadering met een kort woord, waarin hij als zijne overtuiging uitspreekt, dat ons doel vooral nog moet gericht zijn op voorlichting van het publiek, doordringing van het publiek van het nut van goede tandverzorging. Dit doel bereiken we het best door het houden van populaire lezingen over mond- en tandhygiëne en door het verspreiden van populaire geschriftjes. Hij wekt daarom op tot medewerking aan de propaganda-vergadering voor het houden van populaire voordrachten die op Zaterdag 2 Juni te Amsterdam zal gehouden worden en waartoe alle tandheelkundigen worden uitgenoodigd.

Na voorlezing en goedkeuring der notulen doet de Secretaris mededeeling van hetgeen in het afgelopen jaar heeft plaats gehad.

Met dankbaarheid wordt vermeld een gift van f 100 van H. M. de Koningin-Moeder, naar aanleiding van het, namens het Bestuur aan Hare Majesteit toegezonden exemplaar der brochure „de strijd tegen het Tandbederf en de School-Tandverzorging”, als bijdrage ten behoeve onzer Vereeniging en als blijk van belangstelling in ons streven. Ook de firma Meindersma verblijdde ons met een schenking van 60 Federatieborstels voor de kinderen van de Haagsche Gezondheidskolonie.

Populaire voordrachten werden gehouden door den Heer Klinkhamer voor het Groene Kruis te Hoek van Holland, door den Heer Salomons voor Nosokomos te Amsterdam en door den

Heer v a n d e n B r o e k, die een cursus over mond- en tandhygiëne hield voor de Huishoudschool te Nijmegen en eene lezing voor het Natuurkundig Genootschap aldaar.

Ter voorbereiding van onze propaganda-vergadering werd de volgende circulaire aan enkele Collega's toegezonden: 1)

Waarde Collega,

Op de vergadering van de Ned. Vereen. tot bestrijding v. h. Tandbederf, in 1915 te Amsterdam gehouden, zijn door den Heer v a n H a s s e l t enkele voorwaarden genoemd, waaraan zijns inziens eene populaire lezing over tand- en mondhygiëne moet voldoen en tevens heel in het algemeen schemata ontworpen, bestemd voor verschillend publiek.

Ten einde voor den volgenden winter gereed te zijn om eene krachtige propaganda te beginnen voor tand- en mondhygiëne en om de autoriteiten aan te sporen tot het verstrekken van tandheelkundige hulp aan on- en minvermogenenden, meent het Bestuur der Tandbederf-vereeniging, dat de leden thans zich aan het werk moeten zetten om bijtijds gereed te zijn.

Het Bestuur zal daarom op *Zaterdag 2 Juni te Amsterdam* eene buitengewone vergadering onzer vereeniging uitschrijven uitsluitend voor tandheelkundigen, waarop eenigen onzer leden in het kort een schets zullen geven van de populaire voordracht, waarvoor zij zich ter gelegener tijd beschikbaar stellen om in het openbaar te houden.

Gaarne zal ik *vóór 15 Maart* van U vernemen of U bereid is op de bovenbedoelde vergadering van 2 Juni Uwe medewerking te verlenen en later een spreekbeurt voor het publiek te vervullen.

Tevens verzoeken wij U om op de ontwerplezing van 2 Juni aan te geven, welke lantaarnplaten U meent noodig te hebben. De vereeniging is reeds in het bezit eener kleine collectie, die zij dan volgens aanwijzing der aanwezige collega's verder zal aanvullen.

Indien U reeds lantaarnplaten bezit voor eene populaire lezing, verzoeken wij U beleefd daarvan op kosten onzer vereeniging een photo te laten maken en deze op te zenden aan den Heer S a l o m o n s, Willemsparkweg 40, Amsterdam, die een geïllustreerden catalogus onzer collectie zal aanleggen, welke op aanvraag den leden ter inzage wordt gezonden.

Ongetwijfeld zal ieder onzer, die voornemens is eene populaire

1) Reeds hebben verscheidene leden der Vereeniging toegezegd een schema voor eene populaire voordracht voor deze vergadering te zullen opmaken. Het Bestuur hoopt door publicatie der circulaire vele Collega's op te wekken hunne medewerking te verlenen en op de vergadering te verschijnen.

lezing te houden, door onderlinge kritiek menigen nuttigen wenk krijgen, waarmede wij ons voordeel kunnen doen om de lezingen zoo doeltreffend mogelijk te maken.

Na de bijeenkomst van 2 Juni zal een rondschrjven tot verschillende vereenigingen (als de Mij. tot Nut van het Algemeen, het Groene Kruis enz.) worden gericht met de mededeeling, dat enkele onzer leden zich beschikbaar stellen tot het houden van populaire lezingen en met het verzoek een spreekbeurt aan te vragen, zoo de vereeniging daarvan gebruik wenschte te maken.

Aangezien de roosters der spreekbeurten reeds vroegtijdig worden vastgesteld, is het noodig, dat wij deze mededeeling reeds in Juni aan de vereenigingen rondzenden.

Het Bestuur laat U natuurlijk geheel vrij in de wijze, waarop U de populaire lezing wilt inkleeden en behandelen. Deze zal ook uiteraard verschillend moeten zijn naar gelang van het auditorium.

Toch meent het Bestuur, dat zij, die voordrachten wenschen te houden, onderling enkele punten met elkaar moeten overeenkomen, om begripsverwarring bij het publiek te voorkomen.

Die punten zijn:

- 1°. Welke wijze van mondreiniging verdient de voorkeur?
- 2°. Waarin moet in hoofdzaak de voorbehoeding tegen tandbederf gevonden worden?
- 3°. Hoe en volgens welk systeem moet de hulp aan on- en minvermogenden verleend worden?

Ter wille van de zoo hoog noodige propaganda voor mond- en tandhygiëne, doet het Bestuur een beroep op Uwe gewaardeerde medewerking. Mocht U geen lezing wenschen te houden, dan zal Uwe tegenwoordigheid op de vergadering van 2 Juni toch zeer op prijs worden gesteld.

Met collegiale groeten,

Het Bestuur der N. v. t. b. v. h. T.

KLINKHAMER.
VAN HASSELT.
NINCK BLOK.
SALOMONS.
C. v. D. HOEVEN,

Den Haag, Jan. '17.

Celebesstraat 43, den Haag.

De Heer van der Hoeven schreef voor het Maandblad „Het Groene en Witte Kruis” eene verhandeling over: Voorbehoeding tegen Tandbederf en Sepsis van den mond. Als propaganda voor onze vereeniging, voorzien van ons stempel, werden 200 sepa-

raat afdrukken gezonden aan alle leden van den Centralen Gezondheidsraad en aan de Directrices der Kookscholen in ons land.

Aangezien de voorraad van ons populair geschrift over Mond- en Tandhygiëne uitgeput is, wordt door de vergadering besloten het Dagelijksch Bestuur te machtigen een nieuw geschriftje te maken, waarin rekening gehouden wordt met de nieuwere inzichten omtrent voorbehoeding tegen tandbederf.

De vereeniging nam van de Haagsche Tandheekundige Vereeniging 1800 exemplaren over der brochure „de Strijd tegen het Tandbederf en de Schooltandverzorging”. Deze werden toegezonden aan de leden van den Centralen Gezondheidsraad, Inspecteurs der Volksgezondheid, Gezondheids-Commissiën, Inspecteurs van het Lager Onderwijs, Districts- en Arrondissements-schoolopzieners, Kweekscholen, Schoolartsen, enkele leesgezelschappen, leesmusea en bibliotheken, Medische Professoren en Privaatdocenten, belangstellende privaatspersonen, enz. Bijgevoegd werd de volgende circulaire:

L. S.

De Nederlandsche Vereeniging tot Bestrijding van het Tandbederf (Beschermvrouwe H. M. de Koningin-Moeder) heeft de eer U te doen toekomen een exemplaar van de Brochure, uitgegeven door de *Haagsche Tandheekundige Vereeniging*. Wij bevelen dit geschrift warm in Uwe belangstelling aan, omdat daarin op zakelijke wijze wordt aangetoond, hoe uitgebreid het tandbederf te 's-Gravenhage, dus ook in Nederland is en op welke wijze de bestrijding er van behoort te worden ter hand genomen. Mocht door U op eenigerlei wijze iets kunnen worden bijgedragen om tot het doel, de stichting van *School-Tandklinieken*, te geraken, dan zult gij daardoor onze Vereeniging, doch vooral de volksgezondheid en volkswelvaart een grooten dienst bewijzen.

Namens het Bestuur der Nederlandsche Vereeniging tot bestrijding van het Tandbederf:

J. M. KLINKHAMER, *Voorzitter*.

C. VAN DER HOEVEN, *Secretaris*.

De Gemeente Arnhem nam van de vereeniging over 250 Schoolplaten, ten behoeve van het onderwijs aan de Gemeentescholen.

Aan den Raad der Gemeente 's-Gravenhage werd gezonden eene adhaesiebetuiging met de voorstellen van de Haagsche Tandheekundige Vereeniging betreffende de oprichting van een schooltandklinik.

Mededeeling wordt gedaan van eene correspondentie met den Burgemeester der gemeente Culemborg omtrent verstrekking van tandheelkundige hulp aan on- en minvermogene schoolkinderen.

Naar aanleiding van een verzoek van het Hoofdbestuur der N. M. t. b. d. Tandheelkunst om eene regeling te treffen tot samenwerking tusschen de Maatschappij en onze vereeniging, deelt de Voorzitter mede, dat het Hoofdbestuur tracht tot stand te brengen eene Centrale Commissie tot behartiging der tandheelkundige volksbelangen. Aangezien onze vereeniging één der belangrijkste tandheelkundige volksbelangen nastreeft, ligt het zeer zeker op onzen weg om met de Maatschappij samen te werken. De voorzitter vraagt en verkrijgt machtiging voor het Dagelijksch Bestuur om de noodige maatregelen te nemen om tot samenwerking te geraken.

Hierna brengt de Secretaris het zevende jaarverslag uit, waarvan het slot luidt als volgt: „Menigmaal komt het Bestuur het verwijt ter oore, dat onze vereeniging eigenlijk niets uitvoert en wel opgedoekt kon worden. Het zij mij vergund hiertegen een ernstig protest uit te spreken.

Dat er in ons land langzamerhand groote belangstelling gewekt is voor mond- en tandhygiëne, zal ieder, die zich van die beweging op de hoogte gehouden heeft, moeten toegeven. Hoeveel onze vereeniging daartoe heeft bijgedragen is natuurlijk niet in getalwaarde op te geven, noch te schatten, maar dat aandeel moet belangrijk zijn, daar zij het eenige lichaam is, dat op groote schaal door het geheele land herhaaldelijk populaire geschriften over mond- en tandhygiëne, schoolplaten en circulaires verspreid heeft, lezingen heeft georganiseerd, in de pers van zich heeft doen spreken enz. Verder telt onze vereeniging onder hare leden verscheidene tandartsen, die zij heeft weten op te wekken tot verspreiding van goede begrippen omtrent mond- en tandhygiëne onder het volk. Dat de vereeniging niet veel meer steun in dit opzicht van de Collega's ondervindt, is beschamend voor onzen stand. Dit gemis aan belangstelling voor één van de edelste uitingen van naastenliefde, die wij met betrekking tot ons vak aan het publiek kunnen toonen, is één van de redenen, waarom het doel onzer vereeniging, de strijd tegen het Tandbederf, in ons land nog zoo weinig vorderingen gemaakt heeft. Het volk moet wakker geschud worden en door telkens er aan herinnerd te worden, eindelijk het groote belang van goede mond- en tandverzorging beseffen. Het volk moet er toe gebracht worden om zelf op behandeling aan te dringen; dan zullen de autoriteiten, die inmiddels ook van het volksbelang moeten overtuigd worden, aan dien drang niet kunnen weerstaan. Dan zal de overheid gedwongen worden inrichtingen te maken en voorzieningen te treffen om aan dien rechtmatigen eisch te voldoen.

Deze uitgebreide en moeilijke propaganda mag echter niet vergegd worden van slechts enkele personen onzer vereeniging. Mijns inziens doen sommigen veel, zeer veel. Niet alleen direkt door middel onzer vereeniging; maar dikwijls ook indirekt als leden van andere vereenigingen, waarin zij de propaganda voor mond- en tandhygiëne onder het volk aanwakkeren en leiden.

Ik hoop en vertrouw, dat deze poging tot rechtvaardiging onzer vereeniging menig Collega er toe zal brengen om ons te steunen op de wijze, die zijne krachten toelaten.

Aangezien het streven onzer vereeniging een goed en noodzakelijk doel heeft, zullen we per slot bereiken, wat we wenschen, maar of dit betrekkelijk spoedig of eerst in verre toekomst zal zijn, hangt voor een goed deel af of we al of niet met vereende krachten daaraan werken."

De Penningmeester doet rekening en verantwoording van het gehouden beheer. Er blijkt een batig saldo van f 3353.74 te bestaan. De voorstellen tot reglements-herziening worden met enkele wijzigingen goedgekeurd.

De vergadering besluit, dat de vereeniging lid worde van het Congres voor Openbare Gezondheidsregeling en van de Nederlandsche Vereeniging tot Bestrijding der Tuberculose.

Na een woord van dank van den Voorzitter aan allen, die in het afgelopen jaar medegewerkt hebben tot bevordering van het streven onzer vereeniging, wordt de vergadering ten 10¼ ure gesloten.

De Secretaris,
C. VAN DER HOEVEN.
